

- Ce feluri se fi fost adlate prin locurile
aceste ? Chateaubriand, cari le-a descriis magistral
spune ca Trochezii se hrăneau cu vinetele anima-
lelor tirite și uase de cataracte. Indieni
cu hanele pirapele lor usoare, din coaja de copac,
pescuiau ~~in faza~~ norși, cerbi și bisoni căzuți
și aduri de Toront.

[- Admirati mult pe Chateaubriand ?
Mi întrebă ^{cu} zîmbet ironic scriitoarea
americană.

Muzeul
Literar
Bucuresti
15134/

[- Dintre toate celebritățile europene
nici una n'a scris ^{dupa America} (mai mari minciuni
~~dupa America~~ de cît ca Chateaubriand.
Opera lui n'a fost scrisă după vedere,
la fata Louveli; ^{asa} după cum sustine ~~el~~
A fost ^{compusă} din bucate la birou, răscolind
o întreagă literatură adarnită de trei
secole in praful bibliotecilor studi

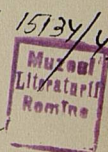
16/ Pe Chateaubriand l-a chinat foarte ^{trădat}
ambalata de a si le-a numele de-o mare descoperire
geografica. Canta un drum spre strainta ^{Bering}
prin fundul bazi Hudson, canta izvoarele lui
Missisipi si locul unde a fost Cartagena.
Dar n'a avut parte sa i poarte numele nici o
apa si nici un minut. Nu era au de actiune
si energie. Nici pregatire nu avea pentru explo-
rari. A fost un artist e'o mare adoratie pentru
grandiosul sau Eu. Nu critic spunea despre
^{admirat} ca viata i-a oscilat între orgoliu - virtute
si orgoliu - prostie. In lumea noua n'a stat
de cât vre-o câteva luni. N'a avut nici timp
material sa ~~ada~~ tot ce ~~si~~ umbla prin toate
locurile pe cari le-a doris. Când s'a covinis
ca nu poate sa îndeplineasca cele ce-a visat,
s'o pus sa cerceteze textele vechi.

17) Toate peisajele din Florida și ^{de pe?} Missisipi,
descrise fără să le fi văzut, sunt împodobite de
mănușii născocite de bogata lui fantazie.
Sustine că a întâlnit vâși cătinându-se îmbătăli
de struguri, că a văzut stârci albastri, crocodili,
serpi gigantici, papagali multicolori. Mai
în drum spre Niagara, la un loc de Trochese,
a întâlnit un Francez, fost ofițer de luptă, —
făcând pe profesorul de dans. Luată pe Messieurs
les sauvages et mesdames les sauvagesses
dansurile franceze după aria Madelon
Friguet.

[Un profesor de la Universitatea din California
a făcut un studiu documentat ca să deosebească
adevărul și minciuna, împletite de
altfel cu multe artă, în opera lui
Chateaubriand.

18/ Călin una în acta om ajuns la literatura
actuală americană.

— Noi, în lumea noastră, ne suferim de ~~de~~
decadentesimul care bântuie în literatura
europeană. Avem și noi însă alte păcate.
Să citești mult, dar cititorii noștri sunt proști.
Gustul publicului e scăzut. Să citești super-
ficial, fără pătrundere. Și de aici se și scrie
asa în pripă, fără multe gândiri și sfortare
^{pentru} perfectie. De altfel ^{lucrul} e explicabil. Avem
o literatură prea tânără. Abia am apucat să
ieșim de sub influența literaturii engleze.
Tot ce se scrie mai înainte în America
nu era de cât o transplantare britanică.
Bret-Harte e Dickens, Irving e
Goldsmith, Fenimore Cooper e
Walter Scott și Miller e Byron.

19 Numai cu ~~un~~ Whitman ajungem la
calitatea geniului american.

[In literatura noastră avem acum două curente
paralele: unul popular și altul rafinat.

Curentul popular cuprinde toate cartile scrise pentru
marele public, după gustul multimei. Subiecte
sentimentale, adesea cu mișcări interesante, dar de o
simplitate copilărească, și forme convenționale
și forma foarte puțin artistică, neglijată cu
toată, ca o cronică de ziare popular. —

Curentul rafinat are un mic număr de
scrieri pentru cercuri restrânse. ~~Există~~ Stil

și forma aleasă, dar fondul ~~și~~ slab, fără
viață, fără gândire profundă și fără simțul
realității. Este un fel de literatură, cum
se zice la noi, scrisă cu faună de cristal și
cu cernelă parfumată.

— Poate din cauza vieții comerciale din
America, lucrare eu să explic lucrul.

— Pardon, în a întrebare americană, ^{clasa} ~~eu~~
~~est~~ accent net și sec, Florența, Venetia,
și Olanda erau ^{poarte} ~~centre~~ comerciale unde au
produs pe cei mai mari artiști ai Europei.
Suntem încă o lume tânără, în formare. Talent, în
generație avem, dar n'am ajuns încă la o gândire
profundă. Scriitorii europeni nu au mai
mult talent de cât ai noștri, dar au un
public cititor mai superior, mai pretentios,
^{este produsul unei} ~~că~~ ~~este~~ ~~civilizații~~ mai vechi. Un scriitor
nu se formează ca și un actor, care nici odată
nu va ajunge la un rol desăvârșit jucând
pe scene unei săli goale sau în fața unui
public prost. Gustul și educația

21) publicului să facă cu încetul.
La noi progresul este rădit. În toate
orășelele se organizează cluburi literare și
se dau premii pentru poezie și proză.
În scurt timp și pe acest teren vom
arăta Europei ce putem produce. Nu uitați
că arta nu e de cît floarea care se deschide
la urmă, după ce plante cu rădăcini adânci
și țesă sănătoasă, s'a dezvoltat couplet
într'un ~~fertil~~ pământ fertil.

— Dar din literaturile europene ce preferați?

— Nouă, Americanilor, ne place mai mult
literatura engleză de cît cea franceză.

Anglia e patria romanului. ~~Francezii~~ Scriitorii
francezi sunt prea frivoli. ~~Francezii~~ Cu drept
cuvint s'a spus că, citind romanele franceze,
~~cu~~ ~~ca~~ îți vine să crezi că ~~scriitorii~~ ^{autozii}
~~francezi~~ nu sunt însurați, și nu au nici